

GOVOR - RITAM - POKRET

Ivana Herljević

Pjesme i igre za razvoj govora:
pravilnog izgovora, bogatog rječnika,
dugog pamćenja i dječje zabave

Ilona Posokhova

Vježbe prstima i rukama za razvoj
mikromotorike i govora

3. izdanje

OSTVARENJE

LOGOPEDIJA
Biblioteka

Urednica biblioteke
Ilona Posokhova

Nakladnik:

OSTVARENJE d. o. o.
Pušćine 21
10417 Buševac
Tel: 01/ 62-55-314, 62-55-747
Fax: 01/ 62-55-751
e-mail: ostvarenje@hi.hinet.hr
<http://razvojdjece.crolink.net>

© OSTVARENJE d. o. o. 2007.

Transkripcija i notografija: Igor Mladinić, prof.

3. izdanje: prosinac, 2007.

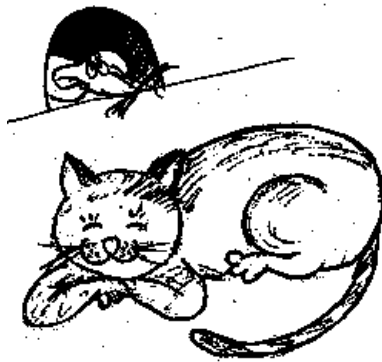
Sva prava su pridržana

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 651233

ISBN 978-953-6827-68-8

Ivana Herljević

**Pjesme i igre
za razvoj govora
pravilnog izgovora,
bogatog rječnika,
dugog pamćenja
i dječje zabave**

s ilustracijama autorice

SADRŽAJ

Uvod	5
Pjesme za automatizaciju i diferencijaciju izgovora glasova	7
Dječje aktivnosti	30
Vrijeme i priroda	32
Prvi put u školu	40
Životinje	42
Boje	49
Obitelj	51
Zanimanja	54
Raspjevane priče	57
Logoritmičke igre za najmlađe	65
Logoritmičke pokretne igre	84

UVOD

Listajući početnice, čitanke i antologije dječjih pjesama rijetko sam nailazila na neke koje sam mogla koristiti u procesu početnog govornog osposobljavanja djece s nedovoljno razvijenim govorom, poremećajima izgovora glasova, a također u radu s djecom koja imaju oštećenja sluha. Postojeći materijal je većinom bio pretežak i neprilagođen djeci s govorno-jezičnim teškoćama. Zato sam počela sama sastavljati pjesmice i koristiti ih u raznim fazama logopedskog rada s djecom.

Nije mi bio cilj da se dokažem kao neki pjesnik-umjetnik, već da stvorim djeci pristupačno gradivo za vježbu govora i izgovora. Sastavljajući ga, pazila sam da sadržaj pjesmica bude djeci blizak, ugodan, zanimljiv, konkretan, sa što manje riječi u prenesenom značenju, ali da se u njima ipak nađe lijepih osjećaja, malo igre, šale i ljepote. Koliko sam u tome uspjela, procijenit ćete sami.

Zapazila sam da je djetetu lakše prihvatiti govorno gradivo, ako je ritmično i dostupno vizualiziranju, a pjesma ima upravo te kvalitete. Ritmične i slikovite pjesmice dijete uči spontano, bez naprezanja, zato što osjeća zadovoljstvo već od samog procesa ponavljanja. Prisjetimo se sami. Sjećamo se pjesmica koje smo učili u djetinjstvu. Ali kojih? Onih koje su posjedovale ritam i rimu, a pogotovo onih koje smo u grupi pjevali ili recitirali uz pokrete i afektivne izraze koje nam je roditelj ili učitelj svojom nadarenošću sugerirao.

U ovom zborniku pjesme nisu složene tako da slijede razvoj djetetova govora, već prema sadržaju i namjeni. Na prvom su mjestu pjesmice koje mogu poslužiti logopedu, a i roditelju i odgojitelju, u fazama automatizacije i diferencijacije pravilnog izgovora glasova u djece s dislalijom. Logopedima je dobro poznato da nije dovoljno samo formirati ispravnu artikulaciju glasa, već

ju je potrebno automatizirati na posebno odabranom govornom gradivu u kojem se novi glas često pojavljuje u različitim pozicijama, i diferencirati novi glas od njegova supstituta. Poznato je i to da faza automatizacije glasa zna biti za dijete dugotrajna, dosadna i mukotrpa, jer je u njoj neizostavno pomno "uvježbavanje" koje u sebi neminovno sadrži element višekratnog ponavljanja. Ugoda ponavljanja i spontanog učenja ritmičnih i jednostavnih pjesmica može nam pomoći da zanimljivim sadržajem i igrom koja sarži ritam i pokret, faze automatizacije i diferencijacije pretvorimo u nešto što dijete prihvaća, voli i čime se dobro zabavlja. Pjesmice omogućuju nenaporno postizanje slivenog izgovora, pravilnog ritma, naglaska i intonacije.

Tematske pjesmice o prirodi, životinjama, obitelji i dr. odličan su materijal za rad s djecom s nedovoljno razvijenim govorom i specifičnim jezičnim teškoćama. Ovdje posebno radimo na razvoju jezika (usvajanju leksika i gramatike) i proširivanju raspona djetetovih općih znanja. Nije svejedno imamo li pred sobom dijete nedovoljno razvijena govora, kognitivnih teškoća ili nagluho dijete. Naši će se postupci prilagoditi svakome od njih.

Osim toga, tematske pjesmice mogu se lako uklopiti u razne dječje igre, zabave i priredbe u vrtićima, igraonicama, osnovnim školama, a i za individualni rad kod kuće, jer osim govora stimuliraju razvoj cjelokupne dječje psihe. Mogu poslužiti i kao materijal za početno čitanje.

Posebno bih naglasila logoritmičke igre i pjesmice za najmlađe - hopsalice, gegalice, pljeskalice i pokretne igre. Logoritmičke pjesmice su namijenjene roditeljima mališana od rođenja do 3 godine, odgojiteljima u jaslicama i rehabilitatorima. Nježni dodiri, osmjesi, ritmički pokreti i pjevanje stimulirat će djetetov razvoj od samoga rođenja. Pokretne igre za razvoj govora i opće motorike služe za grupni rad s djecom od 3 do 7 godina.

Željela bih da ova zbirka pjesmica i pjesmica-igrice koje sam smišljala i koristila u svojem dugogodišnjem radu s djecom, potakne mlade roditelje i stručnjake da i sami stvaraju gradivo. Još jednom bih naglasila: bez obzira o kojoj aktivnosti ili vježbi se radi, važno je da ju dijete doživljava kao nešto ugodno, na što je sâm pristalo, što je odabralo i što ga zabavlja i veseli.

PJESME ZA AUTOMATIZACIJU I DIFERENCIJACIJU IZGOVORA GLASOVA

GLAS S

OSAM SATI

*Osam sati,
treba večerati!
Operi ruke!
Tu su kruh i sol!
Posoli salatu
i stavi na stol!*

PUSA

*Pusu mami,
pusu tati.
Deset sati,
idem spati.*

PSSS! PSS!

*Psss! Psss!
A tko spava?
Psss! Psss!
Pas spava!*

KOS

*Viče kos:
“Ja sam bos,
kupi mi sandale,
al' ne neke velike,
nego neke male.”*

OSA

*Sasa, sasa, sosa,
ubola me osa.
Sasa, sasa, sosu,
za tu nogu bosu.
Sasa, sasa, sosi,
sad me doma nosi.
Sasa, sasa, susu,
daj mi jednu pusu!*

SEDAM SATI

*So, so, to je soba.
Sa, sa, to je sat.
U sobi je stol,
na stolu je sat.
Sad je sedam sati,
moramo ustati.*

GLAS Z

ZIMA-ZIMA

*Zima, zima, zima, zima!
Reci, kada dođe zima,
je li malom zeki zima?
Malom zeki nije zima,
zeko toplo krzno ima.*

*Zima, zima, zima, zima!
Reci, kada dođe zima,
je li malom zeki zima?
Malom zeki nije zima,
mali zeko mamu ima.*

*Zima, zima, zima, zima!
Reci, kada dođe zima,
je li malom zeki zima?
Malom zeki nije zima,
zeko još dva brata ima.*

*Djecu grije kao deka,
draga, dobra
mama zeka.
Za malene uvijek ima
toplog mlijeka
kad je zima.*

ZUM-ZUM

Zum-zum,
zum-zum-zum.
Zinka zipku ziba.
A tko se u
zipki ziba?
Moje zlato -
mala Biba.

KAKO BITI ZDRAV

Voli zeko zelen,
voli zeko zob.
Voli zeko repu,
voli zeko bob.
Zeko šeta
cijeli dan,
pa je zdrav
i poletan!

MRAZ

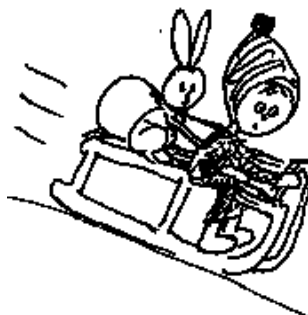
Zima, zima, mraz je pao.
Bit će jako hladan dan.
Ništa za to, zdrav si, zlato,
uzmi čizme, hajde van!

ZELENA PJESMA

Na livadi zelenoj
zelena je trava,
i zipka je zelena,
u njoj zeko spava.

PAZI

Pazi, zmija!
Zmije grizu,
nemoj prići blizu!

GLAS C

IDE MAČAK

*Ide mačak po ulici,
nosi kapu na glavici,
ima crne cipelice
i crvene rukavice,
a na vratu zvončić fin
koji zvoní cin-cin-cin!*

ECI, PECI, PEC

*Eci, peci, pec,
ja sam mali zec.
Ti si mala cica maca,
eci, peci, pec.*

(narodna)

UDICA I RIBICA

*Vidi, vidi Ivicu,
kupio je udicu.
Kupio je udicu
da ulovi ribicu.*

*Ribo, ribo, ribice,
ti se čuvaj udice!
Plivaj, plivaj daleko!
Roni, roni duboko!*

MRVICE

*Ide braco u šumicu,
nosi jednu košaricu.
Al' što u njoj ima
neće reći svima.
Al' to znaju ptičice,
on im nosi mrvice.*

